

MUSEITIDNINGEN

Medlemsblad för Råå Museiförening

I detta nummer:

- * Årets utställning om Maja Sjöström
- * Drama på Nordsjön
- * Polisdråparen på Råå
- * Skonerten Kompanus förlisning

Bengt Lindskog, i keps och Christian Orsing avtäcker Rååmodellen År1800 på Batteritorget den 11 december 2016. Stina Norling till höger i bild höll invigningstalet. Bild Helsingborgs Dagblad.

Verksamhetsberättelse 2016

Julmarknad i båthallen.

Föreningsmöten

Föreningen höll ett välbesökt årsmöte den 31 mars i Raus Församlingsgård. Ordförande Marianne Wittgren hälsade alla varmt välkomna. Till ordförande för mötet valdes Sven Wittgren och till sekreterare Lars Wallin.

Till ny ordförande i Råå museiförening valdes Hans-Ingvar Green på två år. Till ordinarie ledamöter i styrelsen nyvaldes Britt Siversson Holmén och Lars-Erik Mattsson på två år, övriga styrelsemedlemmar omvaldes. Som revisorer, revi-

sorssuppleanter och ledamöter i valberedningen skedde omval.

Årsmötet beslöt utse Marianne Wittgren till hedersordförande och hedersmedlem i föreningen. Likaså beslöts att utse Inger Persson-Hall och Bengt Magnemark till hedersmedlemmar.

Avgående ordförande Marianne Wittgren tackade styrelsen m.fl. för gott samarbete och överlämnade ordförandeklubban till Hans-Ingvar, som i sin tur tackade Marianne för hennes gedigna arbete och stora engagemang för Råå museum under sina

12 år som ordförande. Bengt Magnemark tackades också för sina år i styrelsen.

Sedan var det dags för Hans-Olof Ohlsson att på ett mycket intressant sätt berätta om barkskeppet Tana - Rååflottans stolthet och Hans-Olofs morfars ögonsten.

På höstmötet den 25 oktober kåserade Rolf Johansson från Landsarkivet i Lund om allt som finns på Landsarkivet, och om hur man söker information om släkter, gamla hus, båtar osv – allt på ett mycket informativt och engagerat sätt.

Anställd personal och ideella krafter

Under några år har museet haft mycket stor hjälp av Anita Ebbinger och Christine Lundmark. Deras arbete har varit mycket uppskattat. Under året som gick var det dags för Anita att sluta och hon avtackades för allt arbete hon lagt ner. Christine är kvar hos oss, och snart ordnades det att Annika Olsen kom som ny kraft. Vi är mycket glada för att dessa två finns på museet och gör mycket av det arbete som måste göras för att museet skall fungera.

Aktiviteter för de yngre

Antalet skolbesök ökade under året, vilket är positivt. Likaså att det kom många barn till Sport- och Höstlovskul. Då kommer också ett stort antal vuxna – ofta mor- och farföräldrar – som är lika entusiastiska som barnen. Då finns det många kluriga och roliga uppgifter, som barnen kan välja bland.

Årets utställningar och aktiviteter

Utställningarna uppe på Övre däck som belyste ”Flykt” – både igår och idag - sågs och uppskattades av många besökare.

Öppethållandet under några höstsöndagar har blivit en lyckad satsning. En av söndagarna berättade Hans Abrahamsson och Hans Fernebrink om Valhallagatan på 50- och 60-talen. Så många åhörare kom att de

två herrarna fick berätta två gånger. Den fina modellen över gator och hus som Rolf Sjölander gjort studerades och diskuterades av många. Där har dessa herrarna gjort en mycket fin kulturgärning.

Årets julmarknad blev verkligen en succé! Museet var öppet i sex timmar och besöktes av nästan 600 personer. Det handlades, togs lotter, dracks kaffe eller glögg, barnen besökte tomten i den mysiga tomtekajutan plus mycket annat. Att det blev en sådan framgång beror bl.a. på uppdaterad hemsida, utsatta ”gatupratörer” och sist men inte minst vår sida på Face-book. Vi vet idag att denna sida är ett mycket framgångsrikt sätt att marknadsföra museet.

Råå och även museet uppmärksammades på olika sätt då bronsmodellerna av Råå år 1800 avtäcktes i december. Trots råå-kallt väder slöt många upp på Batteritorget. Stort tack till Gamla Gillet Helsingborg, som genom eldsjälens Bengt Lindskog i spetsen, gjort detta möjligt. Tack Stina för ditt uppskattade kåseri med glimtar från Råås historia.

Bidrag och ekonomi

Årets mest överraskande tillskott till museets kassa var naturligtvis att museiföreningen fick kulturutmärkelsen ”Till Oscar och Gisela Trapps minne” med tillhörande penningssumma – ett fint bevis på att allt ideellt arbete som utförs på museet blev uppmärksammat av Helsingborgs Kulturnämnd. Under året fick föreningen också ett mycket generöst bidrag från ”Fartygsbefälhavarnas understödsfond” – en summa på 50 000 kr som kommer att användas till att bygga upp en maritim simulator.

Årets verksamhet innebar bl.a. en mindre ökning vad gäller entréintäkter och övriga bidrag. Trots att driftkostnaderna ökade blev resultatet positivt med en vinst på 9 tkr.

Styrelsen

Museiföreningens styrelse, som under 2016 haft 8 protokollförda sammanträden plus årsmötet, har bestått av Hans-Ingvar Green - ordförande
Ulf Swanstein - v ordförande
Gunilla Kittel - kassör
Lars Wallin - sekreterare
Elsa-Lena Ryding
Hans-Olof Ohlsson
Lisbeth Råvik
Ingrid Högberg

Inga-Lena Stelzer
Britt Siversson Holmén
Lars-Erik Mattsson

Ett stort tack till alla er som arbetar ideellt för och alla ni som ger ekonomiska bidrag till vår stolthet – RÅÅ MUSEUM FÖR FISKE OCH SJÖFART.

Hans-Ingvar Green
Ordförande

Ett brett sortiment på loppmarknaden.

Drama på Nordsjön

För en tid sedan genomförde min hustru och jag en mycket välbehövlig vindsröjning i vårt hus på Mårtensgatan. Fyra generationer av vår släkt har bott i huset. Min morfar Jakob Andersson lät bygga det 1923. Bygget finansierades till största delen med pengar, som han tjänade under första världskriget som befälhavare på och delägare i barkskeppet Tana.

Jag har läst och hört mycket berättas om Tana. Men under röjningen på vinden fann jag ett dokument, handskrivet av morfar, som berättade om, när Tana råkade ut för en storm på en resa med mellan Piteå och London. Detta var helt nytt för mig. Dokumentet är ett utdrag ur dagboken förd på denna resa. Det beskriver kortfattat, vad som hände och vad som gjordes, men dramatiken, som ligger bakom, får man läsa mellan raderna. Det finns inga positionsangivelser, men eftersom man sökte nödhamn vid Dybingen, som är en ö som ligger utanför Kristiansand i Sydnorge, torde man ha kommit förbi Skagen och befunnit sig i Nordsjön.

Det förekommer en hel del fackuttryck i texten. Dessa har jag efter bästa förmåga försökt att förklara nedan. Här följer Jakob Anderssons beskrivning av händelserna i början av oktober 1923:

Utdrag ur dagboken förd ombord på Barkskeppet Tana av Råå om 859,77 dödvikts-ton på resa från Piteå till London med en last bestående av splitved.

Tana avseglade från Piteå den 22 sept. i fullt sjövärdigt skick och resan fortgick utan att något anmärkningsvärt hände till tisdagen 9 oktober kl. 8 fm., då alla onödiga segel gjordes fast på grund av ökad vind och sjö från sydsydväst. Kl. 12.30 em sviktat båda undra märsseglen samt halat ner förstäng och gjort fast. Vinden väst-sydväst med hård storm, disig luft. Kl. 1 em gjort fast den sviktade förundra märs-

seglet. Kl. 5.40em gjort fast den sviktade storundra märsseglet. Kl 6 em brassat råna på båda masterna upp mot vinden för att icke trycka fartyget till följd av stormens styrka. Orkanartad storm med hög brytande sjö från västsydväst. Kl. 9 em purrat ut frivakten för fartyget börjat kantra styrbordssidan under vattnet och däckslasten börjat flyta överbord. Men kunde ej få ut frivakten ur skansen, därför att sjön kastat däckslasten för dörrarna. Måste därför bryta sönder skailaitet för att få upp folket. Sedan frivakten var komna på däck, blef alla man kallade akter, då där blef beslutat att ordna tillrätta på däck. Men den våldsamma sjön tog däckslasten överbord oupphörligt. Kl. 12 midnatt pejlat pumpen och var fartyget läns på 3 tum. Orkanartad storm med regnbyar och hög brytande sjö. Under natten kastade fartyget styrbordssidan under vattnet till upp mitt på storluckan. Kl 1 fm den 10 oktober rev däckslasten sönder storluckspresenningen. Då blev beslutat att falla undan vinden för att få storluckan reparerad, men kunde icke detta göras fullständigt till följd av däckslastens rörelse på däck av den våldsamma sjön, som ständigt överspolade fartyget, varför en del av däckslasten måste kastas för att skydda fartyget att icke blifva vattenfylt genom storluckan. Fortsatte arbetet till kl. 3 fm, då ingen man längre kunde arbeta på däck för risken att bli blifva ihjälslagen av däckslasten, vilken ständigt spolades överbord av den brytande sjön. Stormen orkanlik med regnbyar. I dagbräckningen återtogs

Barkskeppet "Tana" - Rååflottans stolthet för fulla segel. Oljemålning på museet.

arbetet på däck, då nästan all däckslast var bortspolad till förkant på skansen, som låg kvar och utgjorde ca 6 kubikfamn. Storluckan blef då åter skalkad med dubbla pressningar. Kl. 8.30 fm blef pumpen pejlad och befanns då 13 tum vatten i fartyget. Gjorde då strax i ordning att pumpa läns men på grund av fartygets slingring fick endast slingerläns. Kl. 10 fm sattes båda undra märseglen. Kl. 1 em blef besättningen kallad akter för att hålla skeppsråd och besluta hvad som skulle göras för att få fartyget manöverfärdigt därför att fartyget låg

på fören av den del av däckslasten som låg kvar förut. Då blef beslutat att kasta den överbord för att få fartyget manöverfärdigt och söka nödhavn, därför att vattnet enligt pejling fortfarande steg i fartyget. Hård storm fortfarande med byig luft. Därefter satte förstäng, revad storstäng och apan och klyvaren. Satt kurs mot nord. Vinden västlig. Under stormen har fartyget fått en del skador på däcket samt skansen och styrbord reling. Natten mellan den 10-11 oktober förflutit utan anmärkning. Kl. 11.30 fm pejl Oxö fyr. Samtidigt satt lotsflaggan.

Kl. 1 em brassat back på storen i närheten av Oxö fyr för att taga lotsen ombord. Därefter blev fartyget infört till Dybingen efter lotsens ledning och förankrat med båda ankarna, samt förtöjd akterut med weirar och förut med en grov manillatross. Seglen gjordes fast. Därefter pejl pumpen och fått 14 tum vatten. Kl. 7 em pejl pumpen och befanns då 15 tum vatten.

Dybingen den 12 oktober 1923
J.A. Andersson
Befälhavare

Några ordförklaringar är kanske på sin plats:

Splitved består av plank och träbitar mellan ca en halv och två meter långa. Användes förr i England för framställning av boxboard. (en slags hård kartong)

Undra märseglen (undermärseglen eller stumparna) på en råriggad mast är de näst nedersta seglen. Att man sviktade dessa innebar att man surrade upp ena halvan av seglet, så bara en liten trekant blev kvar.

Förstäng: ett segel fäst vid staget (förstaget) mellan fockmasten och fören eller bogsprödet.

Fockmasten: den främre masten på ett flermastat segelfartyg.

Storstäng: ett segel fäst vid staget (orstaget) mellan stormasten och fockmasten. Stormasten är den högsta masten på ett flermastat segelfartyg. På en tremastad bark som Tana den mellersta masten.

Apan: ett segel mellan mesanmasten (masten längst akterut) och masten näst längst akterut (stormasten på en tremastad bark).

Klyvaren: ett segel framför förstängen mellan fockmasten och bogsprödet.

Skailaitet: ett slags takfönster (skylight).

Slingerläns: läns i sådan utsträckning att pumparna under slingring (rullning) ömsom tar, ömsom inte tar vatten.

Skalka en lucka: täcka över en lucka.

Pejla pumpen: mäta vattendjupet i hålskeppet på ett fartyg.

Skansen: manskapets utrymme för vila och sömn på ett fartyg. Oftast beläget föröver.

Brassa: vrida rår genom att dra i brassarna. Brassarna är de rep med vilka man kontrollerar rårs vinkel mot vinden

Hans-Olof Ohlsson

Årets utställning: Textilkonstnären Maja Sjöström – hyllad, prisad, glömd

Maja Sjöström i sin Romateljé, hennes arbetsplats under nästan 40 år.

Årets säsong på Råå Museum för Fiske och Sjöfart inleds med en unik utställning om Maja Sjöström, den hyllade textilkonstnären med anknytning till Råå.

Blir du förvånad? Det hoppas vi, men främst blir du nog glatt överraskad.

Från 1 maj till 24 september kan du uppleva högklassisk textilkonst på "hemmamuseet", skisser, foton och färdiga verk från bl a Stockholms Stadshus, Nordiska Museet, Mariakyrkan i Helsingborg och privata hem.

Utställningen genomförs med stöd av kulturnämnden i Helsingborgs stad.

Nästa år, 2018, är det 150 år sedan Maja Sjöström föddes. Hon dog 93 år gammal efter decennier av framgångar, berömmelse och besvikelser. Ett händelserikt liv tog slut helt i stil med Maja Sjöströms intensiva leverne – hon föll och

bröt lårbenshalsen under en tågresa från Råå till Rom, hennes hemstad sedan 1920-talet. Några dagar senare, den 31 oktober 1961 dog hon på sjukhus i Hamburg. Hon är begravd på kyrkogården i Båslöv.

För 5 år sedan publicerades Åsa Rausing-Roos omfattande biografi om *Textilkonstnären Maja Sjöström – Ett skånskt-romerskt konstnärsliv*, och en bortglömd konstnär återvände, kanske inte till ramp-ljuset men i alla fall till sin välförtjänta plats i konsthistorien.

Många har läst boken om Maja Sjöström, lyssnat till föredrag om henne eller noterat hennes namn i olika sammanhang, men åtskilliga frågor återstår. Vad gjorde henne så hyllad och uppskattad? Hur kom hon att förknippas med Stockholms Stadshus, med Hallwylska Palatset, med Sofiakyrkan i Stockholm, Svenska Institutet i Rom, med Carl Milles, drottning Victoria, prins Wilhelm och Ragnar Östberg och andra kända samtida personer? Och så den kanske viktigaste frågan just nu – Varför en utställning på Råå Museum för Fiske och Sjöfart? Vilken anknytning hade Maja Sjöström till Råå?

Svaren? En del åtminstone kommer du att få på museets utställning, som har sin grund i Åsa Rausing-Roos "Majabok". Du får följa Maja Sjöström från Bårslöv till Rom via Stockholm. Bildband, brev och texter berättar om hennes långa och händelserika liv. Skisser och färdiga verk ger en inblick i hennes märkliga och hyllade konstnärskap.

Tusentals brev och flitig forskning

Åsa Rausing-Roos berättar i sin "Majabok" om hur hennes intresse för Maja Sjöström väcktes då hon, för ganska länge sedan, bodde i en lägenhet på Svenska Institutet i Rom. I samma lilla lägenhet hade författarinnan Amelie Posse bott på 1950-talet och i boken "Minnenas Park", skrev hon att den hade inretts av Maja Sjöström, "den originella men synnerligen begåvade textilkonstnärinnan".

Den upplysningen ledde in Åsa på spåret till Råå, till Blå Boden, till systarna

Sjöström på Kaptensgatan, kunde det vara "den berömda system" som under många år bott i Rom men brukat tillbringa sina somrar på Råå? Ja visst var det den Maja Sjöström.

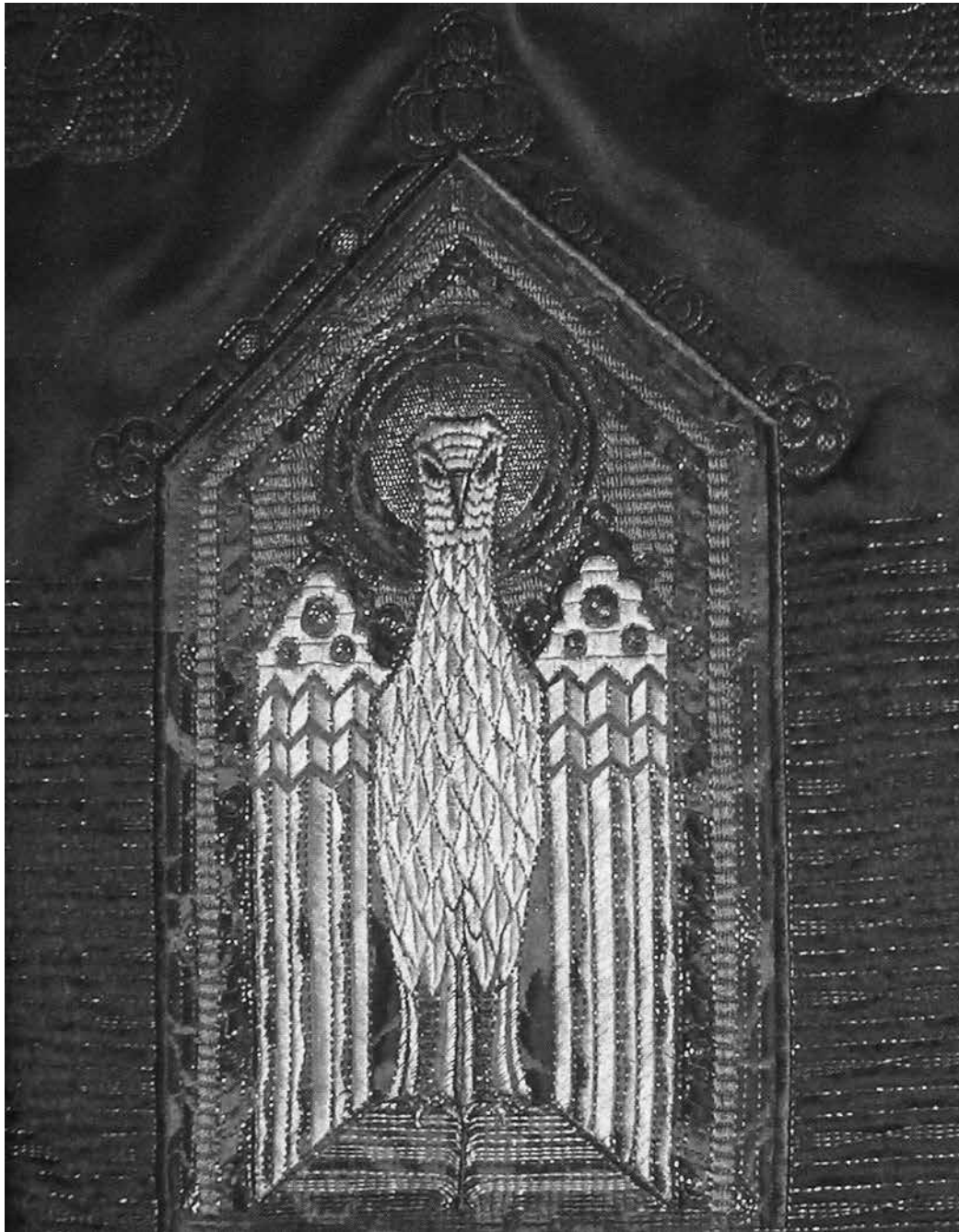
Tusentals brev senare och många samtal och möten med släktingar till Maja Sjöström gav Åsa åtskillig ny information om "vår" berömda textilkonstnär. Resor till Venedig och Rom, kontakter med Handarbetets Vänner, med Stockholms Stadshus, med flera av våra stora museer och med privatpersoner, vars familjer tillhört Majas kundkrets, byggde på bilden av en fascinerande kvinna född 1868 aktiv till sin död 1961. Dags att presentera: Textilkonstnären Maja Sjöström – Ett skånskt-romerskt konstnärsliv.

Utställningen

Det kan inte ha varit lätt att övertyga t ex Stockholms Stadshus och Nordiska museet, om att Råå Museum för Fiske och Sjöfart ska presentera en av förra seklets främsta svenska textilkonstnärer och därför behöver låna material till en retrospektiv utställning! Men det har lyckats. Det omfattande kontaktnät som Åsa byggt upp under arbetet med boken om Maja Sjöström har gjort det möjligt för museet att få låna såväl skisser som färdiga verk till utställningen. Till och med det exklusiva sidenväveriet Bevilacqua i Venedig, där tygerna till Stockholms Stadshus vävdes och knöts, har lovat att väva upp textilier med mönster som har Majas skisser som förlaga. I "Maja Sjöströms art", som konstvärlden skulle säga.

Utställningen presenterar Maja Sjöström från barndomen i Bårslöv till de framgångsrika åren på Handarbetets Vänner i Stockholm, där hennes mönster blev uppskattade och efterfrågade av såväl privata köpare som av offentliga beställare.

1916 fick Maja Sjöström bekräftelse på

Detalj från en av de två mässhakar som Maja komponerade för Sofiakyrkan i Stockholm.

sin status bland svenska textilkonstnärer. Hon anställdes som ansvarig för all textil till Stockholms Stadshus. De åren uppmärksammas förstås på utställningen.

Det omfattande arbetet ledde henne i sin tur till Italien, till Venedig och Rom, som kom att bli hennes hemstad från 1920-talet till hennes död. Under åren i Stockholm och senare i Rom växte Maja Sjöströms vänkrets och kontaktnät och många kända personer och personligheter omnämns i brev till släkt och vänner. Ragnar Östberg, Carl och Olga Milles var trofast vänner, prins Vilhelm och hans livskamrat Jeanne de Tramcourt tog Maja till hjälp när deras hem "Villa Eza" skulle inredas och hon anlätades också som inredare för drottning Victorias "Villa Svezia" i Rom.

Från Bårslöv till Stockholm

Maja Sjöström, döpt till Maria, var dotter till kronolänsman Lars Sjöström och Amanda Sjöström, hon var född 1868 som nummer tre av sju syskon.

Utställningen följer flickan Maja från barndomen i den natursköna och idylliska omgivningen kring hemmet i Bårslöv, Södregården, just ovanför Råå-åns dalgång till skoltiden i Landskrona och Helsingborg. Det rika djur- och växtlivet runt hemmet var ständigt återkommande motiv i Maja Sjöströms mönsterritningar. Vi ser det på vykort som Maja målade och skickade till familjen och motiven återkommer,

t ex hennes favorit den blå åkervindan, även i sena arbeten.

Maja Sjöströms konstnärlighet var öppenbar och hon lämnade Bårslöv för Stockholm 1886. Hösten 1889 skrevs hon in som elev vid Högre Konstindustriella Skolan, en avdelning inom Tekniska Skolan. Därmed var det definitiva steget taget, Majas framtid skulle bli ytterst framgångsrik men också problemfylld. Lovprisad skulle hon bli men även ratad och förbigången.

Handarbetets Vänner

Redan under studietiden på Konstindustriella Skolan fick Maja Sjöström uppdrag av Föreningen Handarbetets Vänner, snart skulle hon komponera egna mönster för dem och 1893, året då Maja fyllde 25 knöts hon definitivt till Föreningen. Under mer än tjugo år var Maja Sjöström en av Föreningens ledande konstnärer, kanske den främsta.

Det blev framgångsrika år som sommarens utställning kan visa. Museet har t ex fått löfte om att låna en av de två mässhakar som Maja Sjöström tecknade mönstret till, då HV fick flera beställningar från Sofiakyrkan i Stockholm. Mariakyrkan i Helsingborg bidrar och Nordiska Museet i Stockholm lånar ut verk från sin textila samling.

Skisser och bilder på färdiga arbeten understryker Maja Sjöströms speciella ly-

Majas vävda signatur.

Den Jugendinspirerade bonaden, Skogstjärn, uppmärksammades i den engelska tidskriften "The Studio" 1905.

hördhet för konstverkens slutstation i hem eller offentliga byggnader. Tyvärr är vissa textiliers livslängd ändlig, men bilderna och ett antal sköra skisser ger en ganska god uppfattning om Majas storhet. Större möblemang ryms inte på vårt museum, men några solitärer kan avnjutas. Exempelvis finns på plats en vacker Louis XVI-stol med petits-points-broderi, som Maja ritat mönstret till och som beställaren Hedvig Nordenfalk broderat.

Stockholms Stadshus

Sensommaren 1916 erbjöds Maja Sjöström det verkliga prestigeuppdraget, hon anställdes av Stockholms Stadshusnämnd med uppdrag att förestå nya Stadshusets textila modellverkstad. Maja hade rekommenderats av Ragnar Östberg, Stadshusets arkitekt, de hade samarbetat i tidigare projekt och han ansåg att Majas erfarenhet och skicklighet gjorde henne och just henne till den givna medarbetaren.

Stol med Majas möbelyg på Stockholms stadshus i praxsalen Ovalen.

*Maja visar upp ett av sina arbeten för Handarbetets Vänner konstutskott.
Målning av Hanna Pauli.*

Mönster till de textilier som skulle pryda Stadshusets inredning krävde både unik konstnärlighet och arbetsflit. Textilierna till husets festlokaler, Gyllene Salen, Blå rummet, Ovalen, Rundeln och Tre kronor bland annat skulle göra Maja berömd. Det är de rummen som du, som besökare på Stadshuset, ska spana efter.

Stolen i Ovalen, bilden på förra uppslaget, bär klädsel signerad Maja Sjöström.

Maja Sjöströms uppdrag var omfattande. Utöver det konstnärliga uppdraget skulle

hon ansvara för kvaliteten på de färdiga verken. Redan 1918 reste hon till sidenväveriet Bevilacqua i Venedig. Företaget fick det hedrande uppdraget att efter Majas skisser tillverka de textilier som skulle användas till Stadshusets möbler och inredning.

Samarbetet med Bevilacqua blev mångårigt, Maja stannade långa perioder i Venedig för att övervaka arbetet och kontrollera kvaliteten på garner och infärgningar. Trots vissa kontroverser fungerade arbetet

väl och nuvarande ägaren av företaget Alberto Bevilacqua har utlovat nyttillverkade tyger och kuddar med mönster efter Majas förlagor.

Romåren

Rom var Maja Sjöströms hemort under nästan fyra decennier. 1920-40 talen var omvälvande och dramatiska i Italien och inte minst i Rom. Men Maja trivdes och hade många goda år där, även om perioder med ekonomiska problem tärde på hennes hälsa. Efter det stora arbetet med Stadshuset blev det få officiella uppdrag för Maja. Flera av hennes privata kunder var däremot fortsatt intresserade av hennes arbete.

Hedvig Nordenfalk framstår som en av hennes mest trogna beställare och det var under 1930-talet i Rom som flera av de berömda "mattorna" till främst familjen Nordenfalk blev till. Flera av dem finns kvar och i biografien om Maja kan vi läsa om många t ex Lekmattan, Zodiaken, Bröllopsmattan, De fyra årstiderna osv. Med på museets utställning finns, utöver bilder, den omtalade Louis XVI- stolen med det av Maja ritade mönstret.

Utställningen avslutas med avdelningen "Blå Boden" den omtalade butiken som systrarna Sjöstedt med Majas stöd öppnade på Kustgatan 1921 först i kapten Göranssons ståtliga hus, men från 1926 var det dags för eget hus på Kustgatan 6, nuvarande Batteritorget. I Museitidningen nr 2/ 2005 finns en presentation av den gång så uppmärksammade förrättningen.

Utställningen har fått låna flera föremål, som såväl Rååbor som långväga besökare inhandlade där under åren då affärens blomstrade. Tyvärr blev det inte så många.

Stina Norling

Tv Alberto Bevilacqua, nuvarande ägare till det berömda sidenväveriet i Venedig.

Skonerten Kompanus af Helsingborg förlisning den 9 september 1911

Märssegelskonerten Kompanus byggdes år 1878 och mätte 146,88 registerton, huvudredare var Sigfrid Pehrsson i Helsingborg. Kompanus beskrivs som skonert men i Lloyds register år 1911 benämns fartyget som brigantin. Oljemålning från Malmö Museum. När oljemålningen av Kompanus utfördes var N.P. Möller, född 1872, från Råå befälhavare.

Den ödesdigra dagen, den 9 september 1911, var Janne Svensson kapten och Bror Josef Björk styrman, båda från Råå.

Janne Svensson föddes 1870 och var son till Sven Peter Jönsson och Petronella Andersdotter (sondotter till Reinhold Jochumsson). Familjen bodde på Kaptensgatan 4, där Janne, hans tvillingbror samt ytterligare sex syskon växte upp. Den 24 januari 1904 vigdes Janne Svensson och Johanna Petronella Bengtsson. Johanna Petronella var organist i metodistkyrkan.

Ett lyckligt par som åren 1904-1910 fick fem barn, varav ett av dem, Hellen, var min mor.

Den 9 mars 1910 mönstrade Janne Svensson på Skonerten Kompanus som befälhavare. Enligt sjömansrullan seglade fartyget "Från Lübeck till Stockholm och vidare under innevarande år till dess fartyget i svensk hamn upplägger". Lönen för kaptenen var 60 kronor och för kocken 25 kronor, jungmännen hade 20-

Janne Svensson, kapten på Kompanus vid förlisningen.

35 kr. Besättningen bestod av 11 man. På sjömansrullan står följande "Rullan skall förvaras noga hopsydd. Inga blad få borttagas och inga tilläggas eller utbytas". Janne hade tidigare gjort en mängd resor med fraktfartyg till England, Tyskland, Finland och andra östersjöhamnar. Den första, år 1893, som andreman på fartyget Helena där J. Jönsson, Råå, född 1860, var befälhavare. Sjömansrullan från Kompanus sista färd år 1911 följde fartyget i djupet.

Bror Josef Björk föddes år 1887 och var son till Janne S. Björk och hans hustru Bothilda på Råå no 51. Bror Josef gjorde sin första seglats som 17-åring år 1904. Därefter mönstrade han på som jungman på skonerten Alfhild med hemmahamn Råå. På ångaren Julius Caesar blev han 1906 lättmatros.

Övrig besättning på Kompanus utgjordes av O. Svensson från Västra Broby, Fern från Skrävlinge, Richard Carlsen och/el-

ler Rudolf Larsen (beroende på källa) från Köpenhamn samt Fredrik Svendsen från Randers i Danmark.

Lördagen den 9 september 1911 seglade Kompanus söderut på Ålands hav. Lasten var sparrar som skulle användas som gruvstötter i Tyskland. I området rådde orkanlik storm som var ovanligt svår och hade pågått i flera dagar. Därtill ett regn som piskade häftigt, sikten var minimal. Fyrpersonalen på Söderarms fyrplats såg Kompanus komma länsande in i leden. Troligen var fartyget läck och sökte nödhavn i den svenska skärgården. Söderarm ligger som sista utpost i havsbandet mellan Stockholms norra skärgård och Ålands hav. Från 1839 vägledde Söderarms fyr sjöfarten, fram till 1997 var fyren bemannad. Ett av de norra inloppen till Stockholm går strax norr om ön, på östsidan går den yttre leden utmed kusten. Enligt haverirapporten vände Kompanus, efter att ha passerat Norrgröndan, åter utåt men kantrade efter att ha drabbats av en våldsam brottsjö. På grund av den svåra stormen hade personalen på Söderarms fyr ingen möjlighet att undsätta besättning eller fartyg. Besättningen på Kompanus måste dock ha gjort sitt yttersta i det förödande vädret för att rädda manskap och fartyg. Dagen efter tog sig bärgningsångare och lots från Stockholm ut mot Söderarm. I det ytterligt hårda vädret, som fortfarande rådde, kunde man inte nå Kompanus, som nu drev med kölen uppåt in mot några skär väster om fyrplatsen. På kvällen, över ett dygn efter att man först siktat Kompanus i sjönöd, kunde man äntligen nå fartyget och identifiera det. Ingen av besättningen kunde hittas, inte då och inte någonsin. Alla blev förklarade som troligen omkomna, men besättningens familjer hyste under lång tid hopp om att de hade räddats av något fartyg. På lördagen då personalen på

fyren siktade Kompanus var hon så långt ut från Söderarm att hon endast med svårighet gick att skönja. Möjligheten att ett annat fartyg hade bistått Kompanus och räddat någon eller några ur besättningen var inte helt utesluten.

Janne Svensson och Bror Josef Björk blev den 31 december 1911 avförda, såsom omkomna, ur mönstringslistorna på Helsingborgs Sjömanshus. Den vackra märsselskonerten Kompanus af Helsingborg var nu sönderslagen och hade sjunkit i havet på obestämd plats. Kvar fanns de förtvivlade anhöriga.

Janne Svenssons hustru var nu ensam med fem små barn. I februari året därpå kommer nästa slag. Johanna Petronella insjuknar i blindtarmsinflammation som övergår i bukhinneinflammation. Hon avlider på Helsingborgs lasarett den 17 februari. Så miste fem små barn 1, 2, 4, 6 och 7 år båda sina föräldrar inom loppet av fem månader. Fyraåriga Hellen, som blev min mor, adopterades av det unga barnlösa paret Nils och Anna Jonasson på Ostindiegatan 20 i Råå. Anna och Nils gav Hellen, och sedermera även Hellens barn, all den kärlek och omsorg som tänkas kan.

Bror Josef Björk, 24 år vid sin bortgång, efterlämnade modern Bothilda Björk och fem syskon. Fadern hade avlidit år 1894. På föräldrarnas grav på Råå kyrkogård finns en minnessten över Bror Josef.

I besättningens familjer har det under många år naturligtvis, såsom i många andra sjömansfamiljer där make, fäder och söner gått under i olyckor, tänkts många tankar och formulerats många frågor kring det försvunna fartyget och dess manskap.

Söderarm var tidigare ett militärområde, på kobbarna fanns kustartilleriets försvarsanläggningar och därför var området avstängt för privatpersoner. Nu är området

1911 ^{22/9} anm., skrifa. Sk. l. l., till *Saulius*

Rapport N:o 26 om ~~strändning~~ olyckshändelse
i *Mellersta* lotsdistriktet.

1. Strändningsställe: *Sk. Norrgrönda ca 1/4 mil från Söderarm*
2. Tid då strändningen skedde: *natten till den 10 dennes*
3. Fartygets beskaffenhet och namn: *skon. Kompanus*
4. hemort: *Helsingborg*
5. afgångsort: *obekant*
6. destinationsort: _____
7. last: *sparrar*
8. Kommit af grund med ingen eller ringa skada: _____
9. med betydlig skada: _____
10. Blifvit vrak: *Ja.*
11. Af besättningen ~~omkomna~~ omkomne: *alla*
12. Kronolots ombord: *nej*
13. Vind och väderlek vid strändningstillfället: *nordlig, orkanlik storm med regnbyar*
14. Anledningen till händelsen: *Fartyget, som synes vara läckt, kom länsande in i leden, sedan det passerat Norrgröndan sände det komma åter utåt, fick en fruktansvärt kraftig sjö öfver sig och kantrade några ögonblick därefter ca 0,5 N. V. från Norrgröndan kl 6 e.m. den 9 sept. Bragde det dref ned och strandade på öfver skärens ställ.*
15. *Förklaring ä de vid olyckan omkomne, bifogas.*

Öfverlemnas till Kongl. Lotsstyrelsen. *Stenholm* i lotskapens expeditionen den *16 sept.* 1911.

Daniel Mith

Anm. Strändningsstället här hänföres till i sjökort utställ. Hvar sjöolycka träffat fartyg af annan beskaffenhet än den som nämnes i nr 13.

R. N. 273

Haverirapport nr 26 om olyckshändelse i mellersta lotsdistriktet, från Riksantikvarieämbetet.

öppet för alla och har blivit populärt bland dykare.

År 1968 hittades Kompanus av sportdykare som anmälde fyndet till Riksantikvarieämbetet samt bärgade en jungfru (mått). Vraket var i dåligt tillstånd och hade plundrats på allt. Dykarklubbar gör numera utflykter till Kompanus, vilket man som anhörig ser med blandade känslor. Vraket kallas Lillkyrka, eftersom det ser ut som en kyrksal, där hon ligger med kölen upp. Runt omkring finns fortfarande delar av lasten av sparrar utspridda. Kompanus

ligger på 18 meters djup, N 59°44'62'', Ö 19°22'61''. Området är numera av Naturvårdsverket omnämnt som en av de värdefulla kulturmiljöerna i svensk kust och skärgård. Kompanus är, tillsammans med åtta andra förlista fartyg i området, utmärkt som kulturlämningar. De många vraken berättar om konsekvenserna av bland annat hårt väder och svåra navigationsförhållanden.

Britt Siverson Holmén

Från polisdråpare till dekorerad krigshjälte

Oskar Hilding Malmgren föddes på Råå den 23 november 1866. Han var den tredje i raden av min farmors sammanlagt nio syskon i äktenskapet mellan snickarmästare August Malmgren och hans första hustru Petronella Olasdotter. Hans storebror var Lars Peter Malmgren, som med tiden blev både befälhavare och redare med flera egna fartyg. Hans hus på Skeppargatan 16 lät han uppföra vid drygt 20 års ålder och som inreddes med möbler från faderns snickarverkstad på Patrullgatan 14.

Hans lillasyster var Gerda, som gifte sig med Cometius Nilsson och tog namnet Comet. För gamla Rååbor är hon känd som ägare till Comets café vid Batteritorget i det hus som min farfar Nils Peter Bengtsson byggde åt sin svägerska. Nils Peter var gift med min farmor Emma Josefina, som var Oskar Hildings lillasyster.

Oskar hade så vitt vi vet en helt vanlig uppväxt. Döpt och konfirmerad var han i vanlig ordning. Någon gång kring mitten av 1880-talet, då Oskar var i de sena tonåren eller i 20-års-åldern gör han sig skyldig till ett förfärligt brott. I Råå museums tidskrift hösten 2011 har Oskar Hansson 1944 beskrivit vad som hände: ”Å slagsmål va här. Ingen kom igenom här på kvällarna, ingen kom fram. Di stjälpde vagnarna för dom å allt va di gjorde. Di levde bus riktit där ve bron, pågarna här. Polisen som var här före Jöns Magnusson, den slo di ihjäl – ja han rymde till Amerika den som hade gjort de.”

Han som rymde till Amerika var Os-

kar Hilding Malmgren, min farmors storebror.

Omständigheterna kring dråpet är inte klarlagda. Oskar hade precis som andra ”malmgrenare” ett häftigt lynne och dålig impuls kontroll. Detta är åtminstone vad som har berättats inom familjen. I denna tidskrift står att läsa att Lars Peter ”var känd för att vara en hård herre”. Många barn på Råå har vittnat om att Gerda Comet kunde vara ganska lynnig, när man kom för att hämta nyckeln till den mangelbod hon förestod vid Patrullgatan.

Oskar flydde landet och rättvisan och blev aldrig lagförd. Uppgiften att han flydde till Amerika kan vara riktig även om det har varit svårt att hitta honom i amerikanska arkiv.

Och så av en händelse dyker han våren 2016 upp i de australiensiska krigsarkiven. Jag har under många år letat efter honom i den amerikanska folkbokföringen utan att hitta honom.

A scan of an 'Attestation Paper of Persons Enlisted for Service Abroad' from the Australian Imperial Force. The document is filled with handwritten entries in ink. At the top, it reads 'AUSTRALIAN IMPERIAL FORCE'. The name 'OSCAR HILDING MALMGREN, Oscar Hilding' is written in the 'Name' field. The 'Unit' is '16 Btn/22 Rein'. The date 'Joined on' is '27/6/16'. The document contains 15 numbered questions about the enlistee's background, including name, birthplace (Helingsborg, Sweden), age (41), and trade (Carpenter). The answers are handwritten. A signature 'O. H. Malmgren' is at the bottom right. There are some stamps and handwritten notes, such as 'PAY BOOK No. 1427 94' and '51419 41' circled.

Förstasidan till Oskar Malmgrens inskrivningsrulla.

Transferred to

AUSTRALIAN IMPERIAL FORCE.

No. 6791
Rank _____ Name MALMGREN, O. H.
Unit 16 Battalion
Casualty _____

Returned per 'Matatua' to 5 M.D. 8.8.18.

DATE

REMARKS

Discharged 5th M.D. 4.9.18

Intyg över Oskar Malmgrens tre medaljer.

1916 är han bosatt i staden Broome i Western Australia. Han är ogift och arbetar i faderns yrke som snickare. Den 3 juli samma år låter han enrollera sig i den australiska armén. Han lämnar Freemantel den 9 november samma år på fartyget HM AT A8 Argyllshire. Han tillhör The 16th Battalion of the 22nd Reinforcement, alltså den 22:a förstärkningsstyrkan som skickades till slagfälten i Europa. Han återvänder till Australien den 17 juni 1918 efter knappt två år. I hans inskrivningsrulla (Attestation Paper of Persons Enlisted for Service Abroad) får vi veta en hel del om honom. Rullan omfattar 43 sidor delvis svårläst text. Förstasidan återges på förra uppslaget.

Inskrivningsofficeren har uppenbara svårigheter med stavningen av Oskars andranamn och familjenamn. Födelsestaden uppges vara Helsingbig! Faderns namn är däremot rättstavat.

Tyvärn finns ingen bild på honom men vi har genom läkarundersökningen en möjlighet att göra oss en bild av honom. Hans längd uppges vara 5 feet 6 inches eller omräknat 168 cm. Han väger 145 lbs eller 66 kg. Han har grå ögon, mörkgrått hår och rödblommig

hy. Han är ogift och precis som sin far snickare. Hans namnteckning syns längst ner.

En anmärkningsvärd omständighet är den ålder han uppger vid enrolleringen- 41 år. Eftersom han var född 1866 och alltså är 50 år, så ljuger han uppenbarligen om sin ålder. Vid avmönstringen 1918 antecknas på förstasidan i rullan att han är 51 år 1918.

Jag förmodar att han gör detta för att överhuvudtaget kunna bli uttagen till militärtjänst. Han måste ha haft god fysik för att kunna lura militärläkaren. Han tycks alltså vara mycket angelägen att komma iväg till Europa och delta i kriget. Kan detta ha något med hans brott att göra? Kan detta vara ett försök att sona sitt brott? Jag skulle gärna vilja göra en sådan tolkning.

Hans förband kommer ända fram till krigets slut att delta i striderna i Frankrike. Själv blir han hemsänd i juli 1918, några månader innan kanonerna tystnar för gott. En anledning kan vara att han drabbats av reumatism och fått problem med hjärtat. Han dekoreras för sina insatser med tre medaljer, se bilden till vänster.

Här slutar historien om pojken från Råå. Oskars vidare öden i Australien är inte kända. Ett märkligt livsöde kan man tycka: *Från polisdråpare till dekorerad krigshjälte.*

Lars Bengtsson
systersonson

Ack, mitt skepp vill sjunka neder

Sjömans psalm och bön

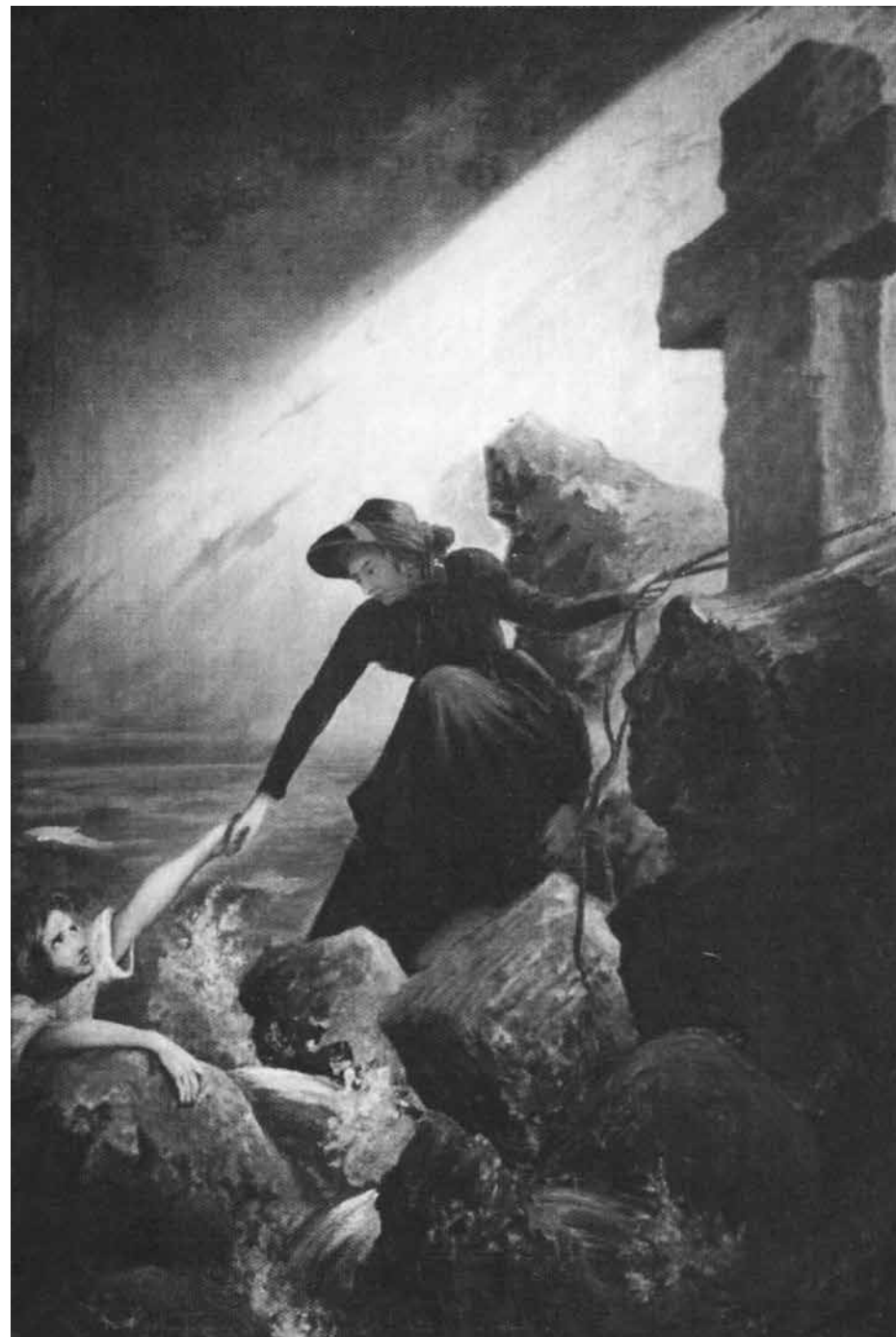
Min egen förfäderliga sjömansläkt har sin bakgrund i Tuna by och Kyrk- backen på Hven - med en rad gamla kontakter till Raus. Den fromma delen stammar från det prästerliga och väckelserörelsen på Hven, särskilt Frälsningsarmén. Det är bara så, vi som har vår nära anknytning till öar, sjöar, hav och sund, vet vad havet kan ge och vad havet kan ta. I de gamla kyrko-böckerna kan man läsa en rad prästers anteckningar i kanten efter familjemedlemmars namn i min egen sjöfararsläkt: "Spolad överbord", "Dog en våldig död i Köpenhamns hamn", "drunknad".

I ungdomens prästdagar som kyrkoadjunkt i Gustav Adolfs församling i södra Helsingborg "dubbelförordnades" jag som kyrkoadjunkt att ävenledes assistera kyrkoherden Wittgren i Raus. Fromheten i fiskeläget och omgivande naturparadis låg "på och just under ytan" hos en befolkning präglad av sommarsol och bidevind, arbete och avkoppling i och nära sundet. En förmiddag var det helt annorlunda på pastorsexpeditionen. En av de idoga fiskarna på Råå var tidigt ute och fiskade i frisk vind med sin segelsnipa. Vår gamle stadige fiskare hade förlorat fotfästet och ramlat överbord. Den fullvuxne sonen orkade inte hålla i sin gode fader och tvingades släppa sitt grepp. Som så ofta förr vände man sig först till pastorsexpeditionen för att anmäla dödsfallet. Alla på Råå med någon kunskap om kustfiske visste, att den försvunne "stod på bonn" iklädd sina fiskestövlar med tyngder för att hålla fötterna "på plats". Sonen var "åsyna vittne" till faderns försvinnande i Öresundets starkströmmade vatten med på stället kanske 45 m. djup. Men vad gjorde det, då Svensk lagstiftning krävde en kropp för att kunna dödförklara. Tragik. I synnerhet som en sörjande änka inte kunde få ut någon livförsäkring utan en dödförklaring. Makens kropp draggades upp på värkan- ten. Men sorg, saknad, ovisshet, oro, en-

samhet präglade en hel familj. Det har sagts, att inga lever så nära "det eviga" som sjöfolk och lantbrukare, för vilka sjöhorisont och oändligheten, jord och himmel, liksom flyter ihop. Avståndet blir inte så långt, om än man lever i jordisk miljö men med himmelska vyer och verklighet.

Sjömanspsalm ur Evangeliske Läro- och Böne-Psalmer eller Andelige Sanger. i: Mose Och Lambsens Wisor. Stockholm 1770.

*Ack! mitt skepp wil sjunka neder
Mast och roder gå i tu
Böljan mig min graf bereder
Ingen, ingen hjälper nu
Hafwet stormar up i sky.
Wädretmånde fasligt gny
Hwar skal jag förlätne blifwa
Stormen wil mig sönderrifwa.
Jesussofwer, jag måst waka
Och mitt skepp är högst i nöd
Hafsensswalg liksom en drağa
Hotar mig med stundlig död
O, min tro är ganska swager
O! jag tror, jag kan ej tro
Ty hon mer och mer aftager*

Väggmålning i Frälsningsarméns lokaler i Uppsala.

Husförhör, kanske i fiskarstugan? Litografi av Karl Victor Jernbergh.

At min själ har ingen ro
Ack! hwad skal jag börja på?
Ack! tilhwilken skal jag gå?
Munnen qwäfs af myckna gråten
Jag är helt, ack helt förlåten
Så är Sions Barna stämma
Tå ther's skepp i fara är
När som satan får then klämma
Med sin hela grymma här
JEsus sofwer, ho wil wäck an
Up all Helgon, med ert rop
Skriomhjelp i thenna skräckan
Kom i Andans kraft ihop

JEsus stillar wåg och wäder
JEsus är then Under-man
Som en tid slik storm tilstädär
Dock sit skepp uphjelpa kan.
Ändtlig lär åtskildleblifwa
Ljus och mörker innan kort
Ljusset skal med seger drifwa
Mörkret emot afton bort
Ja, o JEsu, kom dock snart
Och förändra werldens art
Låt oss få om seger sjunga
Med en ny och helig tunga!

Sjömansbön ur: En liten Böne - Bok Den Svenska Psalmboken. Af Konungen gillad och stadfästad År 1819. Kap. 6. Böner för resande Personer till Lands och Watten. 6:2 Böner til Sjös:

6:2:6 Bön när Storm och Nöd är på färde i Sjön.

Ack, wäldige, ewige Gud, som kan både i himmelen, på jorden och i hafwetwisa din oändliga makt, wi se nu den samma med bäfwandehjertan uti denna häftiga stormen, som du upprest hafwer; och weteatt du kan sönderbråka skeppen i

hafwet genom ditt wäder: ja, att ingen kan förtagat, om du med allt ting will en ända göra; ty himmelens stoder skälfwa och gifwa sig för din näpst, och för din kraft warderhafwethasteliga stormande. Men, o store och helige Gud! wi tro dock stadeliga, att du ästtilstädades hos oss, och kan lätteligen näpsa wädret, att det warder stilla: ty hafwet och all ting måste wara dig lydige. Fördenskull ropa wi till dig med det hjertans ånger och ödmjukhet: HErre fräls oss, att wi icke förgås. HErre straffa oss icke i dinewrede, och närs oss icke i din grymhet! Men trösta oss med dinehjelp, och din frimodige Ande uppehålle oss, att wi icke i denna farlighetenuppgifwas, eller frestade wardomöfwerwärförmågo. Ack, HErreJEsuChriste! wibedje i ditt helga Namn, och för din dyra förtjenst skull, att du wille blidka din himmelske Fader, den wi med våra margfaldiga synder förtörmat hafwe; och skaffa oss bistånd i nöden; all mennisklighjelp är nu fåfängelig. Låt din Helga Ande styrka wårahjertan i sanna tro och förtröstan på dina barmhertighet, och säga till wår själ. att du ästwår hälsa. Helga Trefaldighet! warthjer- ta håller dig ditt ord före: I skolen söka mitt ansigte; derföresökewiock, HErre, ditt Ansigte: wiäkalle dig i nöden, hjelp oss mildeliga; så skolewi prisa dig här timeliga och sedan ewinnerliga. Amen.

Georg G:sonPerry
Kyrkoherde emeritus

Aktiviteter på museet

Gamla Råå

Söndagen den 19 mars klockan 15.00 kåserar Nils Pålsson under temat "Kaptensgatan på 1930-talet".

Rååprofiler

Söndagen den 26 mars klockan 15.00 kåserar Stina Norling under temat "Färgstarka Rååbor i fokus".

Årsmöte

Tisdagen den 28 mars klockan 19.00 är det museiföreningens årsmöte i Raus församlingsgård, Kielergatan 25, Råå.

Mona Green kåserar om Decauvillen – "Lilla spöket".

Kaffe med något gott till serveras.

Hans Rausing

Söndagen den 2 april klockan 15.00 visar vi en film om den evige entreprenören Hans Rausing.

Helsingborgs skolmuseum

Söndagen den 9 april klockan 15.00 berättar Rosita Wärring om skolmuseet och dess verksamhet.

Sjukdomar förr i tiden

Söndagen den 23 april klockan 15.00 berättar Elsa Lena Ryding om de sjukdomar som var vanligast förr i tiden.

Invigning

Måndagen den 1 maj klockan 13.00 inviger Åsa Rausing-Roos årets utställning "Textilkonstnären Maja Sjöström"

Modellbåtarnas dag

Lördagen den 17 juni kollar vi in modellbåtarna i hamnen.

Piratjakt med skonaren "Nina"

Söndagen den 6 augusti blir det piratjakt på museet och sedan på sjön med Skonaren Nina (mat ingår). Speciellt för barnen!

Höstmötet

kommer att hållas *tisdagen den 24 oktober*.

Årsredovisning

RESULTATRÄKNING FÖR INKOMSTÅRET 2016

INTÄKTER	2016	2015
Medlemsavgifter	83 800,00	85 460,00
Entréavgifter	83 757,00	69 336,00
Entré ochguidning	13 250,00	23 820,00
Försäljning böcker kort etc	82 354,50	99 182,50
Försäljning kaffe, lotterier etc	33 633,30	31 875,00
Bidrag medlemstidningen	21 584,00	25 540,00
Driftsbidrag Helsingborgs kommun	145 000,00	145 000,00
Kursavgifter	5 950,00	4 800,00
Övriga ersättningar och bidrag	80 070,00	32 034,04
SUMMA INTÄKTER	549 398,80	517 047,54
KOSTNADER		
Lönekostnader netto	121 808,00	75 691,00
Aktivitetskostnader	28 117,95	31 265,00
Inköp av varor för försäljning	29 727,60	33 263,50
Förbrukningsmaterial, inventarieunderhåll	13 464,00	8 605,50
	193 117,55	148 825,00
Administrationskostnader		
Kontorsmaterial, porto, telefon etc.	41 856,34	42 185,86
Medlemstidningen	25 334,57	18 232,00
Representation, uppvaktningar, bidrag	0,00	6 700,00
Marknadsföring, informationsmaterial	17 168,00	21 724,76
Utställningar	4 784,00	22 750,50
Föreningsavgifter, utbildning	1 400,00	1 450,00
	90 542,91	113 043,12
Driftskostnad för fastigheten		
Tomtarrende, hyror	21 216,00	22 149,00
El, vatten och avlopp	52 647,00	40 326,00
Larmkostnader	55 307,75	36 910,00
Försäkringspremier	16 574,00	24 634,00
Underhåll och komplettering av inredning	54 670,75	81 547,00
Projektkostnader	30 000,00	30 117,75
	230 415,50	235 683,75
SUMMA KOSTNADER	514 075,96	497 551,87
RESULTAT FÖRE AVSKRIVN O FINANSPOSTER	35 322,84	19 495,67
AVSKRIVNINGAR		
Årets avskrivningar	26 661,00	26 661,00
RESULTAT EFTER AVSKRIVN O FINANSPOSTER	8 661,84	-7 165,33
Finansiella kostnader och intäkter		
Ränteintäkter, reavinster	0,00	5 213,04
Orealiserad värdeförändring finansiella tillgångar	436,96	5 541,99
	436,96	10 755,03
ÅRETS RESULTAT	9 098,80	3 589,70

BALANSRÄKNING PER 2016-12-31

TILLGÅNGAR	2016	2015
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader	3 733 544,00	3 733 544,00
Byggnader motorhall	1 160 823,50	1 160 823,50
Byggnadsinredning	195 291,00	221 952,00
	<u>5 089 658,50</u>	<u>5 116 319,50</u>
Finansiella anläggningstillgångar		
Ruben Rausing's legat	309 564,26	309 127,30
	<u>309 564,26</u>	<u>309 127,30</u>
Omsättningstillgångar		
Förutbetalda kostnader	46 972,00	48 592,00
	<u>46 972,00</u>	<u>48 592,00</u>
Kassa och Bank		
Kontantkassor	3 035,00	3 709,00
Bank	2 437 258,92	2 510 228,10
	<u>2 440 293,92</u>	<u>2 513 937,10</u>
SUMMA TILLGÅNGAR	7 886 488,68	7 987 975,90
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital		
Ingående behållning	7 752 638,90	7 749 049,20
Årets resultat	9 098,80	3 589,70
	<u>7 761 737,70</u>	<u>7 752 638,90</u>
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	0,00	546,00
Övriga skulder	5 396,00	9 141,00
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	119 354,98	225 650,00
	<u>124 750,98</u>	<u>235 337,00</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	7 886 488,68	7 987 975,90

Öppettider 2017

26/2 – 11/6

Söndag 14.00-17.00

Påskdagen stängt

Valborgsmässoafton stängt

13/6 – 24/9

Tisdag-fredag 11.00-17.00

Lördag-söndag 13.00-17.00

Midsommarafton stängt

Midsommardagen stängt

1/10 – 10/12

Söndag 14.00-17.00

Medlemsavgiften för 2017 är 150:- / år.

Entréavgift för vuxna 50:- och för studerande med CSN-kort 40:-.

Betala gärna med kort.

Fri entré för barn och ungdomar upp till 18 år.

Skolklasser från Helsingborgs kommun har specialavtal.

Guidade grupper – hela året efter tidsbeställning. Guidning beställs på museet

per telefon 042-26 11 31 eller e-post info@raamuseum.se

Skolklasser – hela året efter tidsbeställning. Guidning beställs på museet

per telefon 042-26 11 31 eller e-post info@raamuseum.se

Råå Museum för fiske och sjöfart

Museiplanen 1, 252 70 Råå

Tel 042-261131

Bankgiro 5601-4681

E-post info@raamuseum.se

Web www.raamuseum.se

MUSEITIDNINGEN

Redaktionsråd: Elsa Lena Ryding, Stina Norling, Inga-Lena Stelzer, Åsa Rausing-Roos, Britt Siversson Holmén

Redigering: Cal Åström

Ansvarig utgivare: Hans-Ingvar Green

Kallelse till årsmöte

Årsmöte för Råå museiförening hålles i Raus församlingsgård Kielergatan 25

Tisdagen den 28 mars kl 19.00

Efter årsmötesförhandlingar och information kåserar Mona Green om:

Decauvillen - "Lilla spöket"

Kaffe med gott tilltugg serveras. **Föredrag och förtäring: 40 kr.**

